

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător – R. Berdilo
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Panov, I. Țurcan, L. Pruteanu

Î N C H E I E R E

31 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Vasilachi Cristina, prin intermediul avocatului Malachi Boris,

în cauza civilă la cererea înaintată de Creul Roman către Vasilachi Cristina, intervenient accesoriu notarul Zgardan Diana cu privire la prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii, anularea certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din bunul imobil,

împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Creul Roman, casată hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind adoptată o nouă hotărâre de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 19 februarie 2018, avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Creul Roman, a depus o cerere de chemare în judecată către Vasilachi Cristina, intervenient accesoriu notarul Zgardan Diana cu privire la prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii asupra averii, constituită din bunul imobil - apartamentul nr.166, situat în mun. Chișinău, XXXXXXXXXXXXX, rămase după decesul tatălui Creul Dumitru, anularea certificatului de moștenitor legal nr.1436 din 30 martie 2016 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra apartamentului nr. 166, situat în mun. Chișinău, XXXXXXXXXXXXX.

Ulterior, avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Roman Creul, a concretizat cerințele solicitând prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii asupra patrimoniului $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din bunul imobil apartamentul nr. 166, situat în mun. Chișinău, XXXXXXXXXXXXX, după decesul lui Creul Dumitru, anularea certificatului de moștenitor legal nr. 1436 din 30 martie 2016 și recunoașterea dreptului de proprietate asupra $\frac{1}{2}$ cotă-parte ideală din bunul imobil apartamentul nr. 166, situat în m. Chișinău, XXXXXXXXXXXXX.

În motivarea acțiunii, avocatul Petru Răileanu, în interesele lui Roman Creul, a indicat că, la 25 septembrie 2015, a decedat Creul Dumitru, tatăl reclamantului Creul

Roman. Reclamantul Creul Roman s-a născut Ucraina și a domiciliat împreună cu mama sa, Creul Vera, în or. Nejin, regiunea Cernigov, iar tatăl său a domiciliat în ap.166 din str. Miorița, 3/2, din mun. Chișinău, unde a locuit înainte de deces.

A specificat că, în urma decesului tatălui, a rămas masa succesorală formată din ap. 166, str. Miorița, 3/2, mun. Chișinău, precum și alte bunuri materiale, iar din motive întemeiate reclamantul Creul Roman, nu a acceptat succesiunea în termenul prevăzut de art. 1517 din Codul civil, deoarece s-a aflat în Ucraina, având un venit mic de la 600 până la 1200 UAH, în același timp, îngrijind de mama bolnavă, care a decedat în luna ianuarie 2016.

Suplimentar a invocat că, la data deschiderii succesiunii, apartamentul nr. 166, situat în mun. Chișinău, str. Miorița, nr. 3/2, constituia proprietatea comună devălmașă a participanților la privatizare: Vasilachi Cristina și Creul Dumitru, decedat la 25 septembrie 2015.

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2019, cererea de chemare în judecată înaintată de avocatul Răileanu Petru în interesul lui Creul Roman către Vasilachi Cristina, intervenient accesoriu notarul Zgardan Diana cu privire la prelungirea termenului pentru acceptarea succesiunii după decesul tatălui Creul Dumitru; anularea certificatului de moștenitor legal nr. 1436 din 30 martie 2016 pe numele Cristinei Vasilachi; și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil apartamentul nr. 166, situat în mun. Chișinău, XXXXXXXXXXXX nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, s-a respins ca neîntemeiată.

Prin decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Creul Roman, casată hotărârea din 16 decembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, fiind adoptată o nouă hotărâre prin care: s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de către avocatul Răileanu Petru în interesul lui Roman Creul către Cristina Vasilachi, intervenient accesoriu notarul Diana Zgardan cu privire la prelungirea termenului pentru acceptare a succesiunii, anularea certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil. S-a declarat nul certificatul de moștenitor legal nr. 1436 din 30 martie 2016, eliberat de notarul Zgardan Diana, pe numele Cristinei Vasilachi pe averea moștenită de la Creul Dumitru. S-a prelungit termenul de acceptare a succesiunii a lui Creul Roman după decesul tatălui Creul Dumitru pe un termen de 6 luni. Cererea privind recunoașterea dreptului de proprietate succesorală asupra ½ cotă-parte ideală din bunul imobil apartamentul nr.166, situat în mun. Chișinău, XXXXXXXXXXXX nr. cadastral XXXXXXXXXXXX, s-a respins ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a considerat eronată concluzia primei instanțe precum că reclamantul nu a prezentat probe pentru a confirma faptul că, a fost în imposibilitate de a accepta succesiunea, având-o la întreținere pe mama bolnavă, ne prezentând nicio dovadă care să confirme această circumstanță, întrucât chiar dacă reclamantul într-adevăr a îngrijit de mama sa bolnavă, dânsa a decedat la 21 ianuarie 2016, adică peste 3 luni de zile după decesul tatălui Creul Dumitru și respectiv, reclamantul mai avea la dispoziție mai mult de 2 luni din interiorul termenului de 6 luni, stabilit de legiuitor, pentru acceptarea succesiunii după decesul tatălui său.

La caz, instanța de apel a reținut ca întemeiată cerința reclamantului privind prelungirea termenului de acceptare a patrimoniului succesoral, constituit din ½

cotă-parte ideală din apartamentul 166, situat pe str. Miorița, 3/2, din mun. Chișinău, cu numărul cadastral XXXXXXXXXXXX, rămas după decesul tatălui Creul Dumitru, întrucât acest termen este omis motivat, or din materialele cercetate s-a stabilit că, reclamantul Creul Roman este cetățean al Ucrainei, țară, unde își are și domiciliul.

Colegiul a mai identificat drept situație ce justifică imposibilitatea depunerii de către Creul Roman a cererii de acceptare a succesiunii în termenul de 6 luni și faptul că acesta a fost nevoit să îngrijească de mama sa până la decesul acesteia.

În afară de aceasta, Colegiul a reținut că, în declarația de acceptare a succesiunii, semnată de moștenitorul Vasilachi Cristina, autentificată de notarul public Diana Zgardan cu nr. 1097, la 09 martie 2016, la rubrica “moștenitorii de clasa I”, pe propria răspundere a solicitantului, sunt indicați 3 copii: fiica Vasilachi Cristina și doi fii, datele cărora nu sunt cunoscute și, după instrumentarea procedurii succesoriale, în situația în care datele despre ceilalți moștenitori din clasa chemată la moștenire nu erau cunoscute, în Monitorul Oficial nr. 59-67 (5492-5500), ediția din 18 martie 2016, a fost plasat avizul despre deschiderea procedurii succesoriale după decesul lui Creul Dumitru, cu informația despre posibilitatea persoanelor interesate să se adreseze la notarul în procedura căruia se află dosarul. Însă, reclamantul Creul Roman, fiind cetățean al Ucrainei și având domiciliul în această țară, puțin probabil că a luat cunoștință cu publicația din Monitorul Oficial. Corespunzător, instanța de apel a notat că, atunci când cel chemat la moștenire nu și-a exercitat în termenul prevăzut de lege dreptul de a alege între acceptarea sau renunțarea la moștenire, poate fi repus în termen doar dacă se constată că neexercitarea în termen a dreptului de opțiune se datorează unor motive temeinice.

La 15 decembrie 2020, Vasilachi Cristina, prin intermediul avocatului Malachi Boris, a contestat cu recurs decizia din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat faptul că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, a apreciat arbitrar probele prezentate de către participanții la proces, iar concluziile instanței sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii.

Astfel, recurenta a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 16 decembrie 2019.

La 15 februarie 2021, Creul Roman, prin intermediul avocatului Răileanu Petru, a depus referință la cererea de recurs, solicitând respingerea acesteia.

Analizând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele pricinii și prevederile legale, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Vasilachi Cristina, prin intermediul avocatului Malachi Boris, este neîntemeiat și urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului este de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Alineatul (2) al aceluiași articol prevede că termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Potrivit materialelor cauzei, decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 22 septembrie 2020 și expediată participanților la proces la 03 noiembrie 2020 (f.d. 233, vol. I), fiind recepționată de recurentă la 26 noiembrie 2020 (f.d. 14, vol.

II). Astfel, având în vedere faptul că recursul declarat împotriva deciziei din 22 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 15 decembrie 2020, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurentă nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel. În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Vasilachi Cristina, prin intermediul avocatului Malachi Boris.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea

declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Vasilachi Cristina, prin intermediul avocatului Malachi Boris.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Svetlana Filincova,

Judecătorii

Galina Stratulat,

Dumitru Mardari